

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού – Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους και τη συνδρομή του Δήμου Αριστοτέλη διοργανώνει:

4^ο ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ:

Αρχιτεκτονικές Προσεγγίσεις και ψηφιακές εφαρμογές σε αρχαιολογικούς τόπους

Αρχαιολογικός Χώρος Μονής Ζυγού, Χαλκιδική

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Η προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη των μνημείων του πολιτισμού αποτελεί έναν σύνθετο και συνεχώς εξελισσόμενο τομέα ενασχόλησης των αρχιτεκτόνων, που απαιτεί θεωρητική κατάρτιση, ιστορική ευαισθησία διεπιστημονική συνεργασία, τεχνική επάρκεια και ταυτόχρονα δημιουργική και τεκμηριωμένη σχεδιαστική σκέψη. Ειδικότερα, η ένταξη σύγχρονων αρχιτεκτονικών παρεμβάσεων σε αρχαιολογικούς χώρους απαιτεί ιδιαίτερη προσέγγιση, καθώς ο αρχιτέκτονας καλείται να ανταποκριθεί στις ανάγκες λειτουργικής ανάδειξης του χώρου, διαφυλάσσοντας την ιστορική αυθεντικότητα και τη μνημειακή του αξία.

Στο πλαίσιο αυτό, το 4ο Φοιτητικό Εργαστήριο επικεντρώνεται στην αρχιτεκτονική σύνθεση και στον σχεδιασμό μικρής κλίμακας παρεμβάσεων στον αρχαιολογικό χώρο της Μονής Ζυγού, με στόχο την ανάδειξη του μνημειακού τοπίου, τη βελτίωση της επισκεψιμότητας και την ενίσχυση της εμπειρίας του κοινού. Οι σχεδιαστικές παρεμβάσεις θα βασιστούν σε τεκμηριωμένα υπόβαθρα, τα οποία έχουν ήδη παραχθεί σε προηγούμενους κύκλους του εργαστηρίου, με την αξιοποίηση τεχνολογιών αιχμής όπως η ψηφιακή φωτογραμμετρία, οι επίγειοι τρισδιάστατοι σαρωτές (3D laser scanning) και τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drone). Ο συνδυασμός ψηφιακής τεκμηρίωσης και αρχιτεκτονικού σχεδιασμού αποτελεί βασική κατεύθυνση του Εργαστηρίου, με στόχο να αναδειχθεί ο ρόλος του αρχιτέκτονα ως φορέα σύνδεσης της ιστορικής μνήμης με τις σύγχρονες ανάγκες προσβασιμότητας, κατανόησης και εμπειρίας του μνημειακού τοπίου από τον επισκέπτη.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ:

Το Εργαστήριο αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις θεωρητικές και πρακτικές διαστάσεις της προστασίας και ανάδειξης μνημείων, μέσα από τη μελέτη ενός emblematicού αρχαιολογικού χώρου: της Μονής Ζυγού στη Χαλκιδική.

Κεντρικό ζητούμενο αποτελεί η αρχιτεκτονική διερεύνηση τρόπων ανάδειξης επιμέρους σημείων του χώρου μέσω μικρής κλίμακας σχεδιαστικών παρεμβάσεων, με σεβασμό στον χαρακτήρα, την ιστορικότητα και τη δεοντολογία διαχείρισης αρχαιολογικών τόπων.

Οι παρεμβάσεις που θα προταθούν από τους φοιτητές/-τριες δεν θα είναι επεμβατικές, αλλά εμφατικές, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της σύγχρονης δεοντολογίας της αποκατάστασης, την έννοια της αναστρεψιμότητας, καθώς και τη λειτουργική ένταξη στο τοπίο, χωρίς αλλοίωση του αρχαιολογικού χαρακτήρα του χώρου..

Ενδέχεται να περιλαμβάνουν:

- Προτάσεις για διαδρομές περιήγησης και στάσεις θέασης
- Σχεδιασμό ενημερωτικών σημάνσεων και οπτικοακουστικών μέσων ανάδειξης
- Μικρές κατασκευές ερμηνείας του χώρου (π.χ. σκίαστρα, ελαφριές κατασκευές σήμανσης ή θέασης)
- Επαναχρησιμοποίηση υφιστάμενων μορφών ή υλικών με τεκμηριωμένο και αντιστρεπτό τρόπο

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Μέσα από τη βιωματική εμπειρία στον αρχαιολογικό χώρο και την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων τεκμηρίωσης και σχεδιασμού, το Εργαστήριο στοχεύει:

- Στην κατανόηση των σύγχρονων προσεγγίσεων αποκατάστασης και διαχείρισης αρχαιολογικών συνόλων
- Στην εξοικείωση με τις μεθόδους τεκμηρίωσης και αποτύπωσης (συμβατικές & ψηφιακές)

- Στην κατανόηση του αρχαιολογικού τοπίου και του τρόπου παρέμβασης σε αυτό, σύμφωνα με τις αρχές της σύγχρονης δεοντολογίας της αποκατάστασης
- Στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αρχιτεκτονικής σύνθεσης βάσει πραγματικών δεδομένων
- Στην ενίσχυση της κριτικής σκέψης για τη διαχείριση της μνήμης στον δημόσιο χώρο
- Στην εξοικείωση με καινοτόμες τεχνολογικές εφαρμογές για την τεκμηρίωση και ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων

4. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το εργαστήριο θα διεξαχθεί από **Τετάρτη 24 Σεπτεμβρίου έως τη Δευτέρα 29 Σεπτεμβρίου 2025**.

Σύνολο διδακτικών ωρών : 40

- Χώρος Πεδίου: **Αρχαιολογικός Χώρος Μονής Ζυγού**, Ουρανούπολη, Χαλκιδική
- Χώρος επεξεργασίας δεδομένων: **Πολιτιστικός Σύλλογος Ουρανούπολης**
- Η διαμονή των φοιτητών θα καλυφθεί σε ξενοδοχείο της περιοχής

5. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Υπεύθυνη Εργαστηρίου:

Αναστασία Καπανδρίτη, επίκουρη καθηγήτρια TAM/ Δ.Π.Θ.

Συμμετέχοντες διδάσκοντες:

Δημήτρης Πολυχρονόπουλος, καθηγητής TAM/ Δ.Π.Θ.

Μαρία Γρηγοριάδου, αναπληρώτρια καθηγήτρια TAM/ Δ.Π.Θ.

Δημήτρης Γιουζέπας, επίκουρος καθηγητής TAM/ Δ.Π.Θ.

Ειρήνη – Χαρά Τσετινέ, υπ. διδάκτωρ – εντεταλμένη διδάσκουσα

6. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ :

Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου θα πραγματοποιηθεί παρουσίαση των αποτελεσμάτων της εργασίας. Κάθε ομάδα φοιτητών/-τριών θα παραδώσει πρόταση αρχιτεκτονικών παρεμβάσεων σε επιλεγμένη περιοχή της Μονής Ζυγού, συνοδευόμενη από σχέδια, επεξηγηματικά κείμενα και ψηφιακές αναπαραστάσεις.

Κάθε φοιτητής/-τρια θα λάβει **βεβαίωση συμμετοχής**, που θα πιστοποιεί την ενεργή παρουσία του/της στο εργαστήριο.

B. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ:

1. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ, ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ :

Το εργαστήριο απευθύνεται σε **είκοσι (20) φοιτητές/-τριες**, οποιουδήποτε έτους σπουδών, από όλα τα Τμήματα Αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα.

Επιθυμητά προσόντα:

- Βασικές γνώσεις αποτύπωσης (συμβατική ή/και ψηφιακή)
- Εξοικείωση με σχεδιαστικά προγράμματα

Απαραίτητος εξοπλισμός: Φωτογραφική μηχανή, φορητός υπολογιστής, laser ή μετροταινία, μεταλλικό μέτρο.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να αποστείλουν **ψηφιακό φάκελο υποψηφιότητας** έως **Δευτέρα 1**

Σεπτεμβρίου 2025, ο οποίος περιλαμβάνει:

- **Αίτηση συμμετοχής** (επισυναπτόμενη στην προκήρυξη)
- **Συνοπτικό portfolio** (μέχρι 5 MB), με φοιτητικές ασκήσεις, συμμετοχές σε ερευνητικά έργα ή διαγωνισμούς, με έμφαση σε συναφείς θεματικές.

Διεύθυνση αποστολής:

- Γραμματεία TAM/ΔΠΘ: info@arch.duth.gr
- Ελένη Γούναρη: egounari@arch.duth.gr

- **Η επιλογή των συμμετεχόντων** θα πραγματοποιηθεί από τους διδάσκοντες του Εργαστηρίου με βάση την ποιότητα του υλικού και τη συνάφεια με το αντικείμενο.